

- 11) artyści i członkowie zespołów artystycznych lub cyrkowych przybywający do Polskiej Rzeczypospolitej Ludowej na podstawie umów lub kontraktów zawartych przez Polską Agencję Artystyczną „Pagart” lub Zjednoczone Przedsiębiorstwa Rozrywkowe,
- 12) obywatele państw, z którymi rozliczenia następują w rublach, oraz obywatele obcy posiadający karty stałego pobytu w tych państwach, chyba że porozumienia międzynarodowe stanowią inaczej,
- 13) przybywający do Polskiej Rzeczypospolitej Ludowej w ramach zawartych umów o wymianie bezdewizowej po okazaniu zaświadczenia Głównego Komitetu Kultury Fizycznej i Turystyki,
- 14) zatrudnieni w Polskiej Rzeczypospolitej Ludowej pracownicy zagranicznych przedstawicielstw działających w Polskiej Rzeczypospolitej Ludowej po okazaniu zaświadczenia wydanego przez właściwego ministra,
- 15) przejeżdżający tranzytem, jeżeli pobyt w Polskiej Rzeczypospolitej Ludowej nie przekracza 24 godzin,
- 16) obsługujący międzynarodowe środki komunikacji,
- 17) członkowie ekip sportowych po okazaniu zaświadczeń Głównego Komitetu Kultury Fizycznej i Turystyki,
- 18) członkowie wojskowych ekip sportowych po okazaniu zaświadczenia wydanego przez organ określony przez Ministra Obrony Narodowej,
- 19) małoletni do lat 16.

2. W wypadkach wymienionych w ust. 1 pkt 1—11 korzystanie ze zwolnień stwierdza wyłącznie przedstawicielstwa dyplomatyczne i urzędy konsularne Polskiej Rzeczypospolitej Ludowej, a w pozostałych wypadkach również graniczne placówki kontrolne Wojsk Ochrony

Pogranicza, graniczne urzędy celne oraz komendy wojewódzkie (miejskie miasta stopnia wojewódzkiego) Milicji Obywatelskiej.

3. Prezes Narodowego Banku Polskiego może zwalniać cudzoziemców — pracowników zagranicznych przedsiębiorstw realizujących w Polskiej Rzeczypospolitej Ludowej kontrakty od obowiązku dokonywania wymiany zagranicznych środków płatniczych na złote polskie lub określić niższą stawkę tej wymiany.

§ 5. 1. Urzędy konsularne Polskiej Rzeczypospolitej Ludowej przy udzielaniu wiz za granicą oraz organy Milicji Obywatelskiej przy udzielaniu wiz w kraju mogą udzielać zwolnień od obowiązku, o którym mowa w art. 3 ust. 2 ustawy, także w innych uzasadnionych wypadkach niż wymienione w § 4.

2. Graniczne placówki kontrolne Wojsk Ochrony Pogranicza oraz graniczne urzędy celne udzielają również zwolnień od obowiązku, o którym mowa w art. 3 ust. 2 ustawy, na wniosek Ministra Spraw Zagranicznych.

§ 6. Kontrolę wykonania obowiązków, o których mowa w art. 3 ust. 2 ustawy i § 2 rozporządzenia, sprawują:

- 1) urzędy konsularne Polskiej Rzeczypospolitej Ludowej, graniczne placówki kontrolne Wojsk Ochrony Pogranicza i organy Milicji Obywatelskiej — w stosunku do cudzoziemców, którym udzielają wiz,
- 2) graniczne urzędy celne — w stosunku do cudzoziemców zwolnionych z obowiązku posiadania wiz oraz cudzoziemców, którym udzielono wizy z adnotacją, że podlegają obowiązkowi wymiany dewiz na pokrycie kosztów pobytu.

§ 7. Rozporządzenie wchodzi w życie z dniem ogłoszenia.

Minister Finansów: w z. M. Krzak

50

ROZPORZĄDZENIE MINISTRA KOMUNIKACJI

z dnia 7 kwietnia 1977 r.

w sprawie obliczania podstawy wymiaru kolejowej emerytury lub renty.

Na podstawie art. 6 ust. 3 ustawy z dnia 23 stycznia 1968 r. o zaopatrzeniu emerytalnym pracowników kolejowych i ich rodzin (Dz. U. z 1968 r. Nr 3, poz. 10, z 1974 r. Nr 21, poz. 116 i Nr 39, poz. 231 oraz z 1977 r. Nr 11, poz. 43) zarządza się, co następuje:

§ 1. Podstawę wymiaru kolejowej emerytury lub renty, zwaną dalej „podstawą wymiaru”, stanowi przeciętny miesięczny zarobek w gotówce i w naturze uzyskany w zatrudnieniu na kolei lub w zatrudnieniu równorzędnym z zatrudnieniem na kolei w okresie:

- 1) ostatnich 12 miesięcy zatrudnienia albo
- 2) kolejnych 24 miesięcy zatrudnienia dowolnie wybranych przez zainteresowanego z ostatnich 12 lat zatrudnienia.

§ 2. Za zarobek, jaki przyjmuje się do obliczenia podstawy wymiaru z tytułu zatrudnienia na kolei lub zatrudnienia równorzędnego z zatrudnieniem na kolei, uważa się zarobek w gotówce określony w § 3 oraz wartość świadczeń w naturze określonych w § 4.

§ 3. 1. Za zarobek w gotówce uważa się wypłaty zaliczone do osobowego funduszu płac, z wyjątkiem wypłat wymienionych w załączniku do rozporządzenia.

2. Za zarobek w gotówce uważa się również następujące wypłaty spoza osobowego funduszu płac:

- 1) wynagrodzenia za usługi załadunkowe i wyładunkowe, wypłacane członkom brygad załadunkowo-wyładunkowych przez kolejową jednostkę organizacyjną,
- 2) wynagrodzenia za skup, zbiórkę i odprzedaż opakowań i surowców wtórnych wypłacane przez kolejową jednostkę organizacyjną,
- 3) wynagrodzenia za dodatkową pracę w Komisji Odwoławczej do Spraw Emerytalnych.

§ 4. 1. Za zarobek w naturze uważa się deputat, umundurowanie lub inne świadczenia w naturze, wydane pracownikowi zgodnie z obowiązującymi przepisami całkowicie lub częściowo nieodpłatnie, albo ich ekwiwalent pieniężny, zaliczone do osobowego funduszu płac.

2. Wartość deputatu, umundurowania lub innych świadczeń w naturze przyjmuje się do obliczenia podstawy wymiaru w wysokości określonej w odrębnych przepisach, a w razie ich braku — według norm budżetowych:

- 1) w pełnej wysokości, jeżeli pracownik pobrał je całkowicie nieodpłatnie, z wyjątkiem, o którym mowa w ust. 3,

2) w wysokości odpowiadającej części nieodpłatnej, jeżeli pracownik pobrał je częściowo nieodpłatnie.

3. Do obliczenia podstawy wymiaru nie przyjmuje się wartości tej części deputatu opałowego lub innego świadczenia w naturze, do której rencista zachowuje nadal prawo po uzyskaniu emerytury lub renty.

4. Wartość deputatu, umundurowania lub innego świadczenia w naturze, która nie została określona odrębnymi przepisami lub normami budżetowymi, ustala się według cen detalicznych.

§ 5. Do obliczenia podstawy wymiaru nie przyjmuje się:

1) wartości świadczeń w naturze wynikających z przepisów o bezpieczeństwie i higienie pracy lub ekwiwalentów tych świadczeń, jak odzieży ochronnej, środków piorących itp.,

2) korzyści materialnych zapewnionych pracownikom w przepisach o wynagrodzeniu lub w innych przepisach albo w układzie zbiorowym pracy lub w umowie indywidualnej, a polegających w szczególności na uprawnieniu do korzystania z bezpłatnych lub częściowo odpłatnych przejazdów środkami lokomocji itp.

§ 6. 1. Przy równoczesnym zatrudnieniu pracownika w dwóch lub więcej zakładach pracy, w których zatrudnienie uważane jest za zatrudnienie na kolei lub za równorzędne z zatrudnieniem na kolei, do obliczenia podstawy wymiaru przyjmuje się łączny zarobek przysługujący z tytułu wszystkich tych równoczesnych zatrudnień.

2. Zarobki pobierane w odstępach czasu dłuższych niż jeden miesiąc oblicza się w stosunku miesięcznym i dolicza się do zarobków z tych miesięcy zatrudnienia, za które zarobki te przysługują; dodatkowe wynagrodzenie wypłacane za pracę wykonaną przy sporządzaniu sprawozdania rachunkowego za okres poprzedni (premia bilansowa) i za ujawnione przejazdy bezbiletowe kolejami dolicza się do zarobku za miesiąc, w którym zostały wypłacone.

§ 7. W razie inwalidztwa lub śmierci w czasie zatrudnienia wykonywanego na podstawie umowy o pracę w celu przygotowania zawodowego lub w czasie odbywania wstępnego stażu pracy do obliczenia podstawy wymiaru przyjmuje się przeciętny miesięczny zarobek, jaki otrzymują w tym zakładzie pracy pracownicy bezpośrednio po ukończeniu przygotowania zawodowego lub po odbyciu wstępnego stażu pracy.

§ 8. 1. Przy obliczaniu podstawy wymiaru wyłącza się zarobki z miesięcy kalendarzowych, w których pracownik był zatrudniony krócej niż 25 dni. Zarobki z tych miesięcy przyjmuje się jednak do obliczania podstawy wymiaru, jeżeli jest to korzystne dla osoby zainteresowanej.

2. W razie pobierania przez pracownika zmniejszonego wynagrodzenia w związku z odbywaniem służby wojskowej lub ćwiczeń wojskowych do obliczania podstawy wymiaru przyjmuje się wynagrodzenie w pełnej wysokości.

3. Przepis ust. 2 stosuje się odpowiednio w razie pobierania przez pracownika zmniejszonego wynagrodzenia w związku z pobytem w tymczasowym areszcie.

4. Zarobki z miesięcy, w których pracownik przez część miesiąca pobierał zasiłek chorobowy, opiekuńczy, macierzyński lub wyrównawczy, uzupełnia się o kwotę otrzymanego zasiłku. Jednakże na wniosek pracownika zarobki z miesięcy, w których zasiłek przysługiwał za więcej niż 5 dni, podlegają wyłączeniu.

5. Zamiast zarobków z miesięcy podlegających wyłączeniu w myśl ust. 1 i 4 przyjmuje się zarobki z kolejnych miesięcy poprzednich.

§ 9. 1. Okres ostatnich 12 miesięcy zatrudnienia liczy się wstecz od miesiąca, w którym ustało ostatnie zatrudnienie, a jeżeli zatrudnienie trwa nadal:

1) od miesiąca, w którym zgłoszono wniosek o kolejową emeryturę lub rentę albo

2) od późniejszego miesiąca wskazanego przez osobę zainteresowaną, poprzedzającego miesiąc, od którego przysługuje prawo do pobierania kolejowej emerytury lub renty.

2. Jeżeli kolejowej jednostce organizacyjnej przysługującej emeryturę lub rentę jest znana data, od której ma nastąpić ustanie zatrudnienia, jednostka ta może, jeżeli jest to korzystniejsze dla zainteresowanego, przyjąć za podstawę wymiaru przeciętny miesięczny zarobek z ostatnich 12 miesięcy zatrudnienia, licząc wstecz od miesiąca, od którego przysługuje prawo do pobierania kolejowej emerytury lub renty.

3. Okres kolejnych 24 miesięcy zatrudnienia obejmuje kolejno następujące 24 miesiące zatrudnienia w dowolnie wybranym przez zainteresowanego okresie z ostatnich 12 lat zatrudnienia.

4. Ustalenie podstawy wymiaru z kolejnych 24 miesięcy zatrudnienia może nastąpić tylko wtedy, gdy istnieją dowody stwierdzające wysokość zarobków za wszystkie te miesiące.

§ 10. 1. Jeżeli pracownik był zatrudniony przez okres dłuższy niż 12 miesięcy, lecz z przyczyn obiektywnych potwierdzonych przez zakład pracy lub jednostkę nadrzędną nad zakładem pracy nie mogą być przedstawione dowody o wysokości zarobków za wszystkie ostatnie 12 miesięcy zatrudnienia, do obliczenia podstawy wymiaru przyjmuje się zarobki z tych miesięcy, na które istnieją dowody.

2. Dla pracownika zatrudnionego przez okres krótszy niż 12 miesięcy, ale co najmniej przez 1 pełny miesiąc kalendarzowy, do obliczenia podstawy wymiaru przyjmuje się przeciętny zarobek z faktycznej liczby miesięcy zatrudnienia.

3. Dla pracownika, który był zatrudniony przez okres krótszy niż pełny miesiąc kalendarzowy, do obliczenia podstawy wymiaru przyjmuje się:

- 1) zarobek, jaki pracownik osiągnąłby z tytułu stosunku pracy, gdyby pracował przez pełny miesiąc, albo
- 2) zarobek, jaki otrzymywali inni pracownicy tego zakładu pracy, zatrudnieni w tym samym lub podobnym charakterze i o podobnych kwalifikacjach, w tym miesiącu zatrudnienia, w którym pracownik przerwał pracę, jeżeli nie można ustalić zarobku w myśl przepisu pkt 1.

§ 11. Do obliczenia podstawy wymiaru renty rodzinnej przyjmuje się:

- 1) w razie śmierci pracownika, który nie miał ustalonego prawa do kolejowej emerytury lub renty inwalidzkiej — przeciętny miesięczny zarobek zmarłego, obliczony odpowiednio według przepisów § 1—10,
- 2) w razie śmierci rencisty, który nie był zatrudniony po przyznaniu kolejowej emerytury lub renty — podstawę wymiaru kolejowej emerytury lub renty inwalidzkiej zmarłego,
- 3) w razie śmierci rencisty zatrudnionego po przyznaniu kolejowej emerytury lub renty inwalidzkiej — podstawę wymiaru kolejowej emerytury lub renty inwalidzkiej albo przeciętny zarobek rencisty (pkt 1), jeżeli jest to korzystniejsze dla zainteresowanego.

§ 12. 1. Wysokość zarobków ustala się na podstawie zaświadczenia zakładu pracy, wystawionego według ustalonego wzoru.

2. W zaświadczeniu wykazuje się wysokość zarobku oddzielnie za każdy miesiąc zatrudnienia.

3. Wysokość zarobków podawana w zaświadczeniu powinna opierać się na dokumentach płacowych znajdujących się w zakładzie pracy, jak karty wynagrodzeń lub listy płac; zgodność wysokości zarobków ze stanem faktycznym potwierdza pracownik zakładu pracy upoważniony do podpisywania dokumentów kasowych.

4. W razie niemożności przedstawienia zaświadczenia, o którym mowa w ust. 1, wskutek likwidacji zakładu pracy albo zniszczenia lub zagubienia dokumentów płacowych, co powinno być potwierdzone przez jednostkę nadrzędną nad zakładem pracy, w którym pracownik był zatrudniony, ustalenie podstawy wymiaru następuje na podstawie wpisów w legitymacji ubezpieczeniowej o wysokości zarobków za ostatni rok zatrudnienia, a w razie ich braku — na podstawie innych pisemnych dowodów. Jeżeli brak jest takich dowodów, podstawę wymiaru ustala się według danych stwierdzonych przez jednostkę nadrzędną nad zakładem pracy, wynikających z przepisów płacowych, przy uwzględnieniu kwalifikacji pracownika oraz zajmowanego stanowiska lub rodzaju wykonywanych prac.

5. Wysokości zarobków nie ustala się na podstawie zeznań lub oświadczeń świadków.

§ 13. Podstawę wymiaru kolejowej emerytury lub renty z tytułu zatrudnienia za granicą regulują przepisy wydane na podstawie art. 17 ust. 7 pkt 2 ustawy z dnia 23 stycznia 1968 r. o powszechnym zaopatrzeniu emerytalnym pracowników i ich rodzin (Dz. U. z 1968 r. Nr 3, poz. 6, z 1972 r. Nr 16, poz. 114 i Nr 53, poz. 341, z 1973 r. Nr 38, poz. 225, z 1974 r. Nr 21, poz. 116 i 117, Nr 47, poz. 280 i Nr 50, poz. 321, z 1975 r. Nr 45, poz. 232, z 1976 r. Nr 40, poz. 235 i z 1977 r. Nr 11, poz. 43).

§ 14. 1. Traci moc rozporządzenie Ministra Komunikacji z dnia 14 grudnia 1968 r. w sprawie obliczania podstawy wymiaru kolejowej emerytury lub renty (Dz. U. z 1969 r. Nr 1, poz. 5).

2. Przy ustalaniu jednak podstawy wymiaru kolejowej emerytury lub renty na podstawie zarobków osiągniętych przed dniem wejścia w życie rozporządzenia stosuje się przepisy dotychczasowe.

§ 15. Rozporządzenie wchodzi w życie z dniem ogłoszenia i ma zastosowanie przy ustalaniu podstawy wymiaru kolejowych emerytur i rent od zarobków uzyskiwanych począwszy od dnia 1 stycznia 1977 r.

Minister Komunikacji: T. Bejma

Załącznik do rozporządzenia Ministra Komunikacji z dnia 7 kwietnia 1977 r. (poz. 50).

Wykaz składników wynagrodzenia zaliczonych do osobowego funduszu płac, których nie uwzględnia się przy obliczaniu podstawy wymiaru kolejowych emerytur i rent.

1. Wynagrodzenia wypłacane w złotych pracownikom zatrudnionym za granicą.
2. Wynagrodzenia za czas ćwiczeń (prób) i występów orkiestr zakładowych.
3. Ekwiwalent za pranie i reperację odzieży roboczej, wykonywane we własnym zakresie przez pracowników.
4. Ekwiwalent za nie wykorzystany urlop.
5. Dodatkowe świadczenia pieniężne bądź wartość świadczeń w naturze, przyznawane na podstawie przepisów szczególnych, takie jak:
 - a) dodatki (ryczałty) za rozłąkę, strawne,
 - b) dodatki godzinowe wypłacane pracownikom drużyn lokomotywowych i konduktorskich,
 - c) zwrot kosztów przejazdów do miejsca zamieszkania w celu odwiedzenia rodzin, wypłacany pracownikom czasowo przeniesionym oraz zwerbowanym do pracy,
 - d) ryczałty za noclegi i za koszt wynajęcia kwatery prywatnych (opłacane przez zakład pracy) dla pracowników czasowo przeniesionych,
 - e) zryczałtowany ekwiwalent z tytułu najmu mieszkania u osoby prywatnej, przysługujący pracownikom medycznym,
 - f) zasiłek na zagospodarowanie dla nauczycieli; jednorazowy zasiłek na zagospodarowanie przysługujący niektórym pracownikom służby zdrowia po raz pierwszy przystępującym do pracy,
 - g) ryczałt przesiedleniowy przy przeniesieniach służbowych; zasiłek osiedleniowy dla nauczycieli,
 - h) wartość posiłków profilaktycznych i regeneracyjno-wzmacniających, a także innych środków wydawanych do spożycia pracownikom bezpłatnie lub częściowo odpłatnie,
 - i) ekwiwalenty za przedłużenie używalności odzieży roboczej lub obuwia ochronnego oraz za używanie odzieży własnej zamiast roboczej przez pracowników, uczniów i studentów,
 - j) zapomogi wypłacane pracownikom kolejowym z funduszu pozostającego w dyspozycji ministra.
6. Odprawy przy przejściu na emeryturę przyznawane na podstawie przepisów szczególnych.
7. Inne świadczenia pieniężne wypłacane przez zakład pracy na podstawie Kodeksu pracy lub układów zbiorowych pracy.
8. Nagrody:
 - a) jubileuszowe,
 - b) państwowe,
 - c) konkursowe,
 - d) okolicznościowe,
 - e) za współzawodnictwo pracy,
 - f) za wyniki w handlu zagranicznym,
 - g) za wyniki w procesie inwestycyjnym,
 - h) z funduszy tworzonych na z góry określony czas z przeznaczeniem do wypłaty za wykonanie konkretnych zadań,
 - i) rzeczowe.
9. Wynagrodzenia i nagrody za racjonalizację i wynalazczość.